

Co-funded by the
European Union

INCLUSIVE HIGHER EDUCATION TRAINING PROGRAM

PROGRAM NAUCZANIA

Niniejszy podręcznik użytkownika został stworzony w ramach projektu Erasmus+ Inclusive Higher Education Training Program.

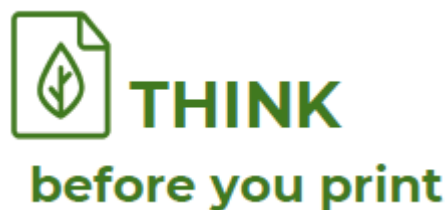
Numer projektu: 2022-1-PT01-KA220-HED-000086344

Strona internetowa projektu: <https://ihetp.org/>

Co-funded by the
European Union

Finansowane przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autora (autorów) i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Ani Unia Europejska, ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Spis treści

MODUŁ 1: Wprowadzenie do pedagogiki włączającej i dostępności cyfrowej.....	3
MODUŁ 2: Uniwersalne projektowanie dla uczenia się	4
MODUŁ 3: Metodologie pedagogiczne dla studentów z wadami wzroku	5
MODUŁ 4: Zrozumienie zaburzeń słuchu i mowy	5
MODUŁ 5: Metodologie pedagogiczne dla studentów z niepełnosprawnością fizyczną	6
MODUŁ 6: Metodologie pedagogiczne dla studentów z niepełnosprawnością intelektualną/specyficznymi trudnościami w uczeniu się.....	6
MODUŁ 7: Metodologie pedagogiczne dla studentów z innymi niepełnosprawnościami	6

Wstęp

W zmieniającym się krajobrazie praktyk edukacyjnych imperatyw kultywowania włączającego środowiska uczenia się nigdy nie był bardziej wyraźny. Pojęcie pedagogiki włączającej, zakorzenione w zasadach równości, różnorodności i dostępności, stoi na czele tego transformacyjnego paradygmatu edukacyjnego. Niniejszy program nauczania został skrupulatnie zaprojektowany, aby wyposażyć nauczycieli w dogłębne zrozumienie i praktyczne kompetencje niezbędne do wdrożenia edukacji włączającej, zapewniając tym samym wszystkim studentom, niezależnie od ich umiejętności i pochodzenia, równe szanse na rozwój akademicki i społeczny.

Program nauczania jest podzielony na siedem kompleksowych modułów, z których każdy zagłębia się w kluczowe aspekty edukacji włączającej. Począwszy od podstawowych zasad pedagogiki włączającej, program nauczania bada wieloaspektowe wymiary tworzenia dostępnych i sprzyjających równości przestrzeni edukacyjnych, zaspokajając potrzeby studentów o różnych preferencjach i możliwościach uczenia się. Podkreśla znaczenie dostępności cyfrowej we współczesnej edukacji, rzucając światło na kwestie prawne i etyczne, które leżą u podstaw praktyki włączającej.

Ponadto program nauczania obejmuje specjalistyczne obszary potrzeb, w tym zaburzenia wzroku i słuchu, niepełnosprawność fizyczną oraz specyficzne trudności w uczeniu się i niepełnosprawność intelektualną, oferując dogłębne spostrzeżenia i strategie skutecznego zaspokajania tych zróżnicowanych potrzeb. Obejmuje również ramy uniwersalnego projektowania dla uczenia się (UDL), przedstawiając je jako fundament rozwoju elastycznych i angażujących doświadczeń edukacyjnych, które zaspokajają różnorodne spektrum zróżnicowania osób uczących się.

Poprzez integrację wiedzy teoretycznej z praktycznym zastosowaniem, niniejszy program nauczania ma na celu wspieranie holistycznego zrozumienia edukacji włączającej. Dąży on do przygotowania nauczycieli nie tylko do wypełniania zobowiązań prawnych i etycznych, ale także do promowania idei edukacji włączającej, zapewniając, że krajobraz edukacyjny jest odzwierciedleniem zróżnicowanego społeczeństwa, któremu służy. Dzięki temu programowi nauczania nauczyciele będą mieli możliwość tworzenia środowisk edukacyjnych, które są nie tylko dostępne i sprawiedliwe, ale także troszczą się i reagują na różnorodne potrzeby studentów, przyczyniając się w ten sposób do rozwoju włączającego, świadomego i empatycznego społeczeństwa.

Program nauczania

MODUŁ 1: Wprowadzenie do pedagogiki włączającej i dostępności cyfrowej

1.1 Zasady pedagogiki włączającej

Zrozumienie różnorodności i równości w edukacji.

Korzyści z edukacji włączającej dla wszystkich studentów.

Uwzględnianie indywidualnych różnic i potrzeb osób uczących się.

1.2 Dostępność cyfrowa w edukacji

Definicja i znaczenie dostępności cyfrowej.

Przegląd wytycznych dotyczących dostępności treści internetowych (WCAG).

Tworzenie dostępnych treści i materiałów cyfrowych.

Zapewnienie włączającego dostępu do platform i zasobów online.

1.3 Względy prawne i etyczne

Przegląd przepisów i polityk wspierających edukację włączającą (np. IDEA, Sekcja 504, ADA).

Obowiązki i prawa nauczycieli i instytucji edukacyjnych.

Względy etyczne w promowaniu praktyk włączających.

Zapewnienie niedyskryminacji i równych szans w edukacji.

1.4 Tworzenie włączających środowisk edukacyjnych

Zasady i ramy uniwersalnego projektowania dla uczenia się (UDL).

Strategie tworzenia włączających środowisk klasowych.

Promowanie pozytywnej i włączającej kultury klasy.

Współpraca i komunikacja ze studentami, rodzinami i kolegami.

1.5 Projektowanie dostępnych materiałów i zasobów szkoleniowych

Wytyczne dotyczące tworzenia dostępnych dokumentów, prezentacji i treści multimedialnych.

Struktura treści zapewniająca czytelność i zrozumienie.

Napisy do filmów i alternatywny tekst dla obrazów.

Dostępne formatowanie i nawigacja w materiałach szkoleniowych.

1.6 Technologie wspomagające dla studentów niepełnosprawnych

Przegląd popularnych technologii wspomagających.

Dopasowanie technologii wspomagających do indywidualnych potrzeb studentów.

Włączanie technologii wspomagających do praktyki nauczania.

Zapewnienie szkoleń i wsparcia dla studentów i nauczycieli.

MODUŁ 2: Uniwersalne projektowanie dla uczenia się

2.1 Zrozumienie uniwersalnego projektowania dla uczenia się (UDL)

Korzyści z UDL dla różnorodnych studentów.

Trzy zasady UDL: wielość sposobów reprezentacji, działania i ekspresji oraz zaangażowania.

2.2 Stosowanie wytycznych UDL

Wprowadzenie do ram wytycznych UDL.

Wytyczne dotyczące zapewniania wielu sposobów reprezentacji, działania i ekspresji oraz zaangażowania.

2.3 Zróżnicowane nauczanie i personalizacja

Zrozumienie zróżnicowanego nauczania i jego związku z UDL.

Strategie różnicowania nauczania w oparciu o zmienność studentów.

Spersonalizowane podejścia do uczenia się w ramach UDL.

Zindywidualizowane plany uczenia się i udogodnienia.

2.4 Narzędzia technologiczne dla UDL

Przegląd narzędzi technologicznych wspierających implementację UDL.

Narzędzia cyfrowe zapewniające różnorodne środki reprezentacji, działania i ekspresji oraz zaangażowania.

Ocena i wybór odpowiednich narzędzi technologicznych dla UDL.

2.5 Ocena i ewaluacja w ramach UDL

Zasady UDL stosowane do oceny i ewaluacji.

Strategie oceny wiedzy i umiejętności różnorodnych studentów.

Alternatywne metody oceny i udogodnienia.

Korzystanie z technologii w celu zapewnienia dostępnej i włączającej oceny.

2.6 Tworzenie środowisk edukacyjnych opartych na UDL

Rozważania dotyczące projektowania klas pod kątem wdrożenia UDL.

Elastyczne przestrzenie do nauki i aranżacje miejsc siedzących.

Optymalizacja dostępności i udogodnień fizycznych.

Współpraca i partnerstwo na rzecz tworzenia włączających środowisk edukacyjnych.

MODUŁ 3: Metodologie pedagogiczne dla studentów z wadami wzroku

3.1 Zrozumienie wad wzroku

Najczęstsze przyczyny i konsekwencje dla uczenia się.

Funkcjonowanie wzroku i wpływ na warunki edukacyjne.

Wprowadzenie do technologii i narzędzi wspomagających widzenie.

3.2 Tworzenie włączającego środowiska w klasie

Fizyczne udogodnienia i względy środowiskowe zapewniające dostępność.

Współpraca ze specjalistami w celu optymalizacji warunków nauki.

3.3 Dostępne formaty materiałów edukacyjnych

Wykorzystanie alfabetu Braille'a, grafiki dotykowej i dostępnych formatów cyfrowych w edukacji włączającej.

3.4 Strategie nauczania dla studentów z wadą wzroku

Skuteczna komunikacja, słuchowe i dotykowe metody nauczania oraz nauczanie multisensoryczne.

3.5 Technologie wspomagające dla studentów z wadami wzroku

Przegląd technologii takich jak czytniki ekranu, narzędzia OCR i odświeżalne wyświetlacze brajlowskie.

3.6 Współpraca z Działem Obsługi Studentów

Współpraca ze specjalistami ds. wzroku i tłumaczami edukacyjnymi w celu wspierania edukacji włączającej.

MODUŁ 4: Zrozumienie zaburzeń słuchu i mowy

4.1 Zrozumienie zaburzeń słuchu i mowy

Implikacje dla komunikacji i uczenia się.

Wprowadzenie do technologii wspomagających komunikację.

4.2 Strategie komunikacji i udogodnienia

Wykorzystanie języka migowego, wsparcia wizualnego i systemów AAC do skutecznej komunikacji.

4.3 Adaptacje sal lekcyjnych dla osób z zaburzeniami słuchu i/lub mowy

Modyfikacje środowiskowe i urządzenia wspomagające słyszenie w celu poprawy dostępu do komunikacji.

4.4 Dostępne materiały instruktażowe

Napisy, transkrypcje i materiały dostosowane do potrzeb edukacji włączającej.

4.5 Współpraca z działem wsparcia

Współpraca z tłumaczami ustnymi i logopedami w celu zaspokojenia potrzeb studentów.

4.6 Kultywowanie dobrego samopoczucia społecznego i emocjonalnego

Strategie wspierające interakcje społeczne, samodzielność i wspierającą społeczność klasową.

MODUŁ 5: Metodologie pedagogiczne dla studentów z niepełnosprawnością fizyczną

5.1 Zrozumienie niepełnosprawności fizycznej

Najczęstsze przyczyny, wpływ na naukę i wprowadzenie technologii wspomagających.

5.2 Tworzenie włączających środowisk fizycznych

Stosowanie zasad uniwersalnego projektowania w celu zapewnienia fizycznej dostępności w placówkach edukacyjnych.

5.3 Technologia wspomagająca dostęp i uczestnictwo

Przegląd urządzeń AAC, pomocy w poruszaniu się i oprogramowania adaptacyjnego do celów edukacyjnych.

5.4 Dostosowania i modyfikacje programów nauczania

Zróżnicowane nauczanie i modyfikacje pod kątem dostępności i integracji w różnych działaniach.

5.5 Współpraca i praca zespołowa

Współpraca z terapeutami i specjalistami w celu wspierania potrzeb edukacyjnych i społecznych studentów.

5.6 Zdrowie i dobre samopoczucie

Zaspokajanie kompleksowych potrzeb zdrowotnych, promowanie sprawności fizycznej i wspieranie zdrowia psychicznego.

MODUŁ 6: Metodologie pedagogiczne dla studentów z niepełnosprawnością intelektualną/specyficznymi trudnościami w uczeniu się

6.1 Zrozumienie niepełnosprawności intelektualnej i specyficznych trudności w uczeniu się

Odkrywanie wyzwań poznawczych, profili uczenia się i podejść opartych na mocnych stronach.

6.2 Zróżnicowane nauczanie dla różnorodnych studentów

Dostosowanie strategii nauczania i wykorzystanie zasad UDL do zindywidualizowanego wsparcia.

6.3 Skuteczne strategie nauczania

Wykorzystanie wsparcia wizualnego, nauczania opartego na wzmocnieniu i przejrzystych metod nauczania w celu rozwijania umiejętności.

6.4 Technologie wspomagające i narzędzia edukacyjne

Korzystanie z urządzeń wspomagających i oprogramowania edukacyjnego w celu poprawy nauki i niezależności.

6.5 Budowanie umiejętności społecznych i emocjonalnych

Promowanie umiejętności interpersonalnych, samoregulacji i planowania przejścia w celu holistycznego rozwoju.

6.6 Współpraca z usługami wsparcia

Współpraca z zespołami edukacyjnymi i rodzinami w celu zapewnienia kompleksowego wsparcia i osiągnięcia celów.

MODUŁ 7: Metodologie pedagogiczne dla studentów z innymi niepełnosprawnościami

7.1 Metodologie pedagogiczne dla studentów z innymi niepełnosprawnościami

Zapoznanie się z autyzmem, ADHD, zaburzeniami emocjonalnymi

i behawioralnymi oraz ich wpływem na edukację.

7.2 Indywidualny Program Edukacyjny

Nacisk na spersonalizowane planowanie i wspólne ustalanie celów dla różnych potrzeb edukacyjnych.

7.3 Zróżnicowane nauczanie i wsparcie zachowania

Stosowanie ukierunkowanych strategii ustrukturyzowanego środowiska, zarządzania zachowaniem i wsparcia funkcjonowania wykonawczego.

7.4 Komunikacja i interakcja społeczna

Poprawa umiejętności komunikacyjnych, pragmatyki społecznej i zaangażowania rówieśników dla studentów z różnymi niepełnosprawnościami.

7.5 Współpraca z usługami wsparcia

Integracja multidyscyplinarnych podejść i zasobów dla kompleksowej edukacji.

7.6 Planowanie przejścia i sukces po ukończeniu szkoły

Skupienie się na planowaniu przyszłości, rozwoju umiejętności i integracji społeczności dla studentów opuszczających szkołę.

Moduły, ścieżki szkoleniowe i pełna certyfikacja programu

Uczestnicy programu mogą elastycznie realizować moduły w dowolnej kolejności i preferowanym języku. Takie podejście ułatwia spersonalizowaną naukę, umożliwiając kursantom angażowanie się w materiał w języku, z którym czują się najbardziej komfortowo. Każde ćwiczenie w ramach modułów można ukończyć w innym języku, a uczestnicy są uprawnieni do uzyskania certyfikatów w dowolnym z dostępnych języków. Co ważne, każde ćwiczenie należy wykonać tylko raz, niezależnie od wybranego języka.

Program obejmuje 13 dostępnych certyfikatów i odznak, z których każdy jest powiązany z określonymi wyróżnieniami - certyfikatami i odznakami. W przypadku początkowych siedmiu modułów uczestnicy otrzymują certyfikat ukończenia modułu i brązową odznakę po ukończeniu dowolnego modułu. Ponadto istnieją ścieżki szkoleniowe, które łączą powiązane moduły. Ukończenie modułów 1 i 2, a także dowolnego z modułów od 3 do 7, które koncentrują się na różnych rodzajach niepełnosprawności, zapewnia uczestnikom szkolenia certyfikat ścieżki kształcenia specyficzny dla danego rodzaju niepełnosprawności, wraz ze srebrną odznaką.

Osiągnięcie pełnego ukończenia programu, które obejmuje ukończenie wszystkich modułów od 1 do 7, kończy się przyznaniem kompleksowego certyfikatu ukończenia programu i złotej odznaki.